

державі необхідно вести постійний моніторинг новітніх тенденцій розвитку глобальних інвестиційних вкладень.

Виконання даних пропозицій дасть змогу створити сприятливий інвестиційний клімат, збільшити інвестиційну активність, використати іноземний капітал для модернізації вітчизняної економічної системи, що є передумовою та запорукою стрімкого соціально-економічного розвитку країни.

Перелік використаних джерел:

1. Мартиненко В. Формування державного механізму управління інвестиційним процесом в Україні: проблеми невизначеності та методи їх зняття / В. Мартиненко // Економіка України. - №8. – 2004. – с. 50-56.
2. Савченко В.Ф. Асиметрія іноземного інвестування та її вплив на економічну стійкість регіонів / В.Ф. Савченко, К.В. Мартиненко // Формування ринкової економіки: зб. наук. праць. – Спец. вип. Регіональний розвиток України: проблеми та перспективи. – К.: КНЕУ, 2011. – С. 435-443.
3. Солотва В. Зовнішні джерела фінансування інноваційної діяльності українських підприємств / В.Солотва // Бухгалтерський облік і аудит. - 2006. - №11. - С. 42 - 46.
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>.

УДК 330.332

ПОЛУЯНОВА О.І.

к.е.н., доц. кафедри економіки і фінансів,
Автомобільно-дорожній інститут ДВНЗ «Донецький національний
технічний університет», м. Донецьк

**СТРУКТУРА І ДИНАМІКА КАПІТАЛЬНИХ ВКЛАДЕНЬ
УКРАЇНИ ТА РОСІЇ ЗА ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСУВАННЯ**

В сучасних умовах для підприємств України найважливішим є питання про фінансування відтворення основного капіталу підприємств різних галузей. Тому залучення іноземних інвестицій в українську економіку є актуальною проблемою.

Проблемами інвестування займається цілий ряд зарубіжних і вітчизняних вчених, таких як А.Г. Аверкин, М.П. Денісенко, А.Г. Івасенко, С.М. Ілляшенко, В.Я. Поздняков, В.М Хобта, Д.М. Черваньов та ін.

Для вирішення загальної проблеми належить виконати ще істотний обсяг досліджень, щоб забезпечити науковими і методологічними розробками процеси залучення інвестицій і їх управління.

Метою роботи є визначення місця України з питання вкладення коштів в нефінансові активи, аналіз структури і динаміки капітальних вкладень за джерелами фінансування порівняно з Російською Федерацією, оцінка потоків прямих іноземних інвестицій в економіку різних держав.

Зростання інвестиційних вкладень в економіку України має принципове значення для оновлення виробничого потенціалу галузей економіки. Обсяг капітальних інвестицій в різні галузі економіки України з 2002 року по 2008 рік включно зростав і склав у фактичних цінах за 2008 рік 272074 млн. грн. В 2009 році знизився до 192878 млн. грн., а в 2010 році - до 189061 млн. грн.[1, с.198].

Для Росії інвестиції в нефінансові активи практично на 100 відсотків складаються з інвестицій в основний капітал[2]. Власні підприємств за період з 2001-2010рр. забезпечують 40-50% потреб в інвестиціях. Остання частина фінансується за рахунок різних позикових і притягнених коштів[3].

Українська статистика показує, що інвестиції в основний капітал навіть в структурі інвестицій лише в матеріальні активи займають питому вагу на 10-20% менше, ніж в Російській Федерації. Власні підприємств в структурі інвестицій складають 60-70 відсотків.

Для більшості підприємств і України і Росії внутрішні інвестиційні ресурси домінують над зовнішніми, у якості яких виступають прямі іноземні інвестиції (ПІІ). «Собственные средства предприятий останутся в ближайшей и среднесрочной перспективе основным источником инвестиций для реального сектора российской экономики... Вместе с тем при правильной экономической политике заметную помощь в инвестировании могут оказать ПИИ»[4, с. 42].

В структурі іноземних інвестицій Росії прямі складають незначну частину. За 2001-2009 рр. виникла тенденція до їх зниження. Якщо в 2001 році ПІІ складали майже 30% в структурі всіх іноземних інвестицій, то в 2009 році - менше 20%, а в 2010 році ледве перевищують 12%. Істотну частину займають інші кредити, які в 2010 році досягли майже 70%[5].

В Україні за даними статистичної звітності: «обсяг прямих іноземних інвестицій в Україні на 1 січня 2010 року становив 40,0 млрд. дол. і збільшився порівняно з обсягами на 1 січня 1996 рокув 44,6 разу»[6, с.4]. «Обсяг прямих іноземних інвестицій в Україні на 1 січня 2011 рокустановив 44,7 млрд. дол. і збільшився порівняно з обсягами на 1 січня 1996 рокув 49,9 разу»[7, с.4].

Таким чином, в Україні є незначна тенденція до збільшення залучення ПІІ, проте українська економіка страждає від нехватки коштів. Тому, на нашу думку, факторами, які впливають на це є низький рівень державних послуг в питаннях транспорту, охорони здоров'я, експлуатації доріг; недосконале податкове законодавство, корумпованість судової системи.

Порівняно з Російською Федерацією інвестиції в основний капітал в структурі інвестицій України займають значно меншу питому вагу.

Власні кошти підприємств забезпечують потребу в інвестиціях в Російській Федерації на 40-50%, в Україні - від 60 до 70 відсотків.

У складі надходжень іноземних інвестицій в економіку Росії прямі складають незначну частину. Істотну їх частину займають кредити.

В Україні за 2001-2009 рр. намітилися позитивні зміни, і в 2010 році вхідний потік ПІІ складав 0,522% від світового рівня та 2,074% від європейського. Це неприпустимо мало, тому Україні належить прикласти немало зусиль для поліпшення структури джерел фінансування інвестицій.

Перелік використаних джерел:

1. Статистичний щорічник України за 2010 рік / Державна служба статистики України. - К.: ТОВ «Август Трейд», 2011. – 559 с.

2. Структура инвестиций в нефинансовые активы. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gks.ru/free_doc/new_site/business/invest/Nefin.xls.

3. Инвестиции в основной капитал в Российской Федерации по источникам финансирования. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.gks.ru/free_doc/new_site/business/invest/Inv-if.xls.

4. Политика привлечения прямых иностранных инвестиций в российскую экономику / А.Г. Аверкин, А.З. Астапович, С.А. Афонцев, Р.Баррелл и др. - М.: ТЕИС, 2001. - 479 с.

5. Иностранные инвестиции в Российскую Федерацию. Структура поступления иностранных инвестиций по типам. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.gks.ru/free_doc/new_site/business/invest/in_inv2.htm.

6. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності: [статистичний збірник]. – К.: Державний комітет статистики України, 2010. – 58 с. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/druk/katalog/invest/IZD.zip>.

7. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності: [статистичний збірник]. – К.: Державний комітет статистики України, 2011. – 62 с. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/druk/katalog/invest/IZD2010.zip>.

УДК 339.94(477)

ПОПЕРЕЧНАЯ О.Н.

Управление финансового обеспечения и бухгалтерского учета ГУМВС Украины в Одесской области, г. Одесса

РАЗВИТИЕ ТРАНСГРАНИЧНОГО СОТРУДНИЧЕСТВА В УКРАИНЕ

Вопрос трансграничного сотрудничества всегда занимал важное место в развитии стран как западных, так и постсоветского пространства. Объединив усилия, нескольких государств или регионов, можно добиться куда более высоких результатов, нежели в одиночку. Сферы трансграничного сотрудничества охватывают развитие приграничной инфраструктуры, туризма, экологии, борьбу с преступностью, культурный обмен и другое. Начиная с середины XX века, такой вид сотрудничества активно распространялся в странах Западной Европы, где уже накоплен многолетний опыт осуществления трансграничного сотрудничества, направленной на усиление добрососедских взаимоотношений между территориальными общинами или органами власти. Украины выбрала курс внешнеэкономической политики в направлении интеграции в Европейский Союз, следовательно, трансграничное сотрудничество играет важную роль для нашего государства, так как, при условии эффективного осуществления, является катализатором экономического развития регионов и ускоряет процесс интеграции.

Термин «трансграничное сотрудничество» был введен впервые в 106 Мадридской Конвенции общих принципов трансграничного сотрудничества (Рамочная Конвенция, 1980). В Конвенции трансграничное сотрудничество определяется как «... любые совместные действия, направленные на усиление и углубление добрососедских отношений между территориальными общинами или властями, находящимися под юрисдикцией двух или нескольких договаривающихся сторон, а также заключения с этой целью любых необходимых соглашений или договоренностей» [1].

В Законе Украины «О трансграничном сотрудничестве» сказано: трансграничное сотрудничество - совместные действия, направленные на установление и углубление экономических, социальных, научно-технических, экологических, культурных и других отношений между территориальными общинами, их представительными органами, местными органами исполнительной власти Украины и территориальными общинами, соответствующими органами власти других государств в пределах компетенции, определенной их национальным законодательством [2]. Можно сделать вывод, что второе определение является отражением первого, но в Законе конкретизируются «совместные действия». Следует отметить, что, в соответствии с вышеупомянутым Законом, трансграничное сотрудничество не определяется как составляющая стратегии регионального